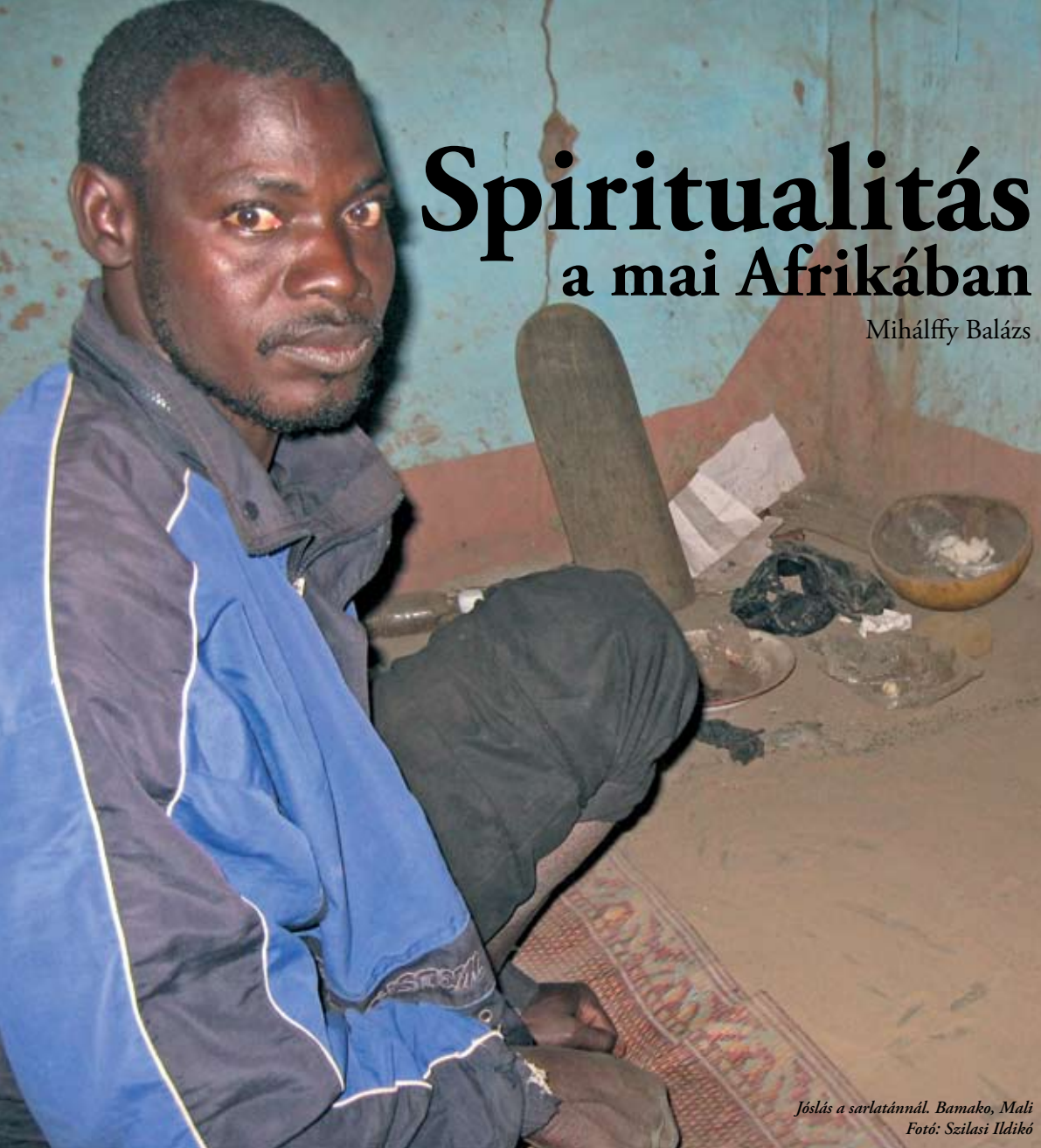

Spiritualitás a mai Afrikában

Mihálffy Balázs

*Jóslás a sarlatánnál. Bamako, Mali
Fotó: Szilasi Illikó*

AFRIKA az emberiség és a spiritualitás bölcsője. Az ott élők nem is élhetnék túl a mindennapi megpróbáltatásaikat e spirituális világ, s lét nélkül, melyek lelkeiket összekötik atyáik, őseik, valamint az általuk totemként tisztelt tárgyaik, emlékeik világával. Ez a spirituális világ ad erőt ahhoz, hogy ne a fizikai valóságban éljenek, hanem abból kiszakadva keressenek boldogságot, a túléléshez erőt. A fehér ember elsvárosodott lelki életével szemben itt lelki gazdagsággal szembesülünk, ami a tudat alatt állandó visszahívó erő és kisugárzás, mely vissza-vissza csábít erre a fantasztikus kontinensre.

Afrika gazdag erőforrásokban, lelőhelyeit elárasztyják a keleti és nyugati érdekeket képviselő hatalmak. Nem a helyi lakosság értékeinek a megőrzé-

se a céljuk, hanem a nyersanyagok kitermelése, saját hazai „fenntartató gazdasági növekedésük” logisztikai hátterének biztosítása. Szudánban, Kongóban, Nigériában, Angolában, vagy éppen Ghánában a fekete lakosságra, mint alázattal tűrő, olcsó munkaerőre van szükség. Új egyházi formációk jelentek meg és toboroznak tömegével új híveket saját lelki börtöneikbe.

Manipulált és új, kreált egyházak

Az új világrend urai gondoskodnak új egyházakról. A hagyományos vallások, mint az iszlám, vagy a kereszténység, már nem elégíti ki a kiábrándult, nyomorgó emberek nagy részét, valami korszerűbbet keresnek. Szakértők, pszichológusok, etnográfusok, orientalisták és ezer más „kutató” folyamatosan tanulmányozzák a térséget, a végén pedig egy olyan vallást

Szobabelső, marabuk és vallási vezetők képeivel, Toubá, Szenegál
Fotó: Szilasi Ildikó

kreálnak, ami illik a helyiekre, akár a szabó, amikor méretre öltönyt varr. A helyiek tudatlanságára építve úgy vesznek ki idézeteket a szent könyvekből, hogy azok nem kapnak magyarázatot, a szövegkörnyezetet pedig elhallgatják. Így minden olyan értelmet kap, amit ők akarnak. Majd jönnek a csodák. A hívők elájulnak, a béna eldobja a botot és táncol, egy másik újból érezni kezdi az ízeket, a süket pedig megint hallja a zenét. Kizárólag olyan csodák, amiket nem lehet ellenőrizni! Vajon Jézus is ezt tette? Jézus a szegények közé ment és gyógyította a leprást, a vakot. Alázattal tette és mindig hangsúlyozta, hogy nem ő, hanem az Egy Isten a gyógyító. Mi azonban azt látjuk, hogy különböző távoli intézményekben nevelkedett és képzett új apostolok, felkent próféták, akik a legutóbbi divat szerint öltözködnek, a legdrágább Christian Dior, Piére Cardin márkájú öltönyökben szónokolnak, énekelnek úgy, ahogy a tömegek szeretnék hallani őket. Ez lenne tehát az „örök igazság”? Ha tényleg rendelkeznek gyógyító erővel, miért nem látogatják a kórházakat, vagy a szegénynegyedeket? Az igazság sohasem népszerű, mert az igazság érzéseket sért. Emiatt egy próféta sem volt saját korában népszerű. Ezek az újkori próféták azonban népszerűek, népszerűségüket marketing szakemberek, pszichológusok tervezik meg előre, főként azért, hogy az embereket a régi egyházakból, vallásokból, spirituális világukból kivezessék és egy új, mesterséges hitbe őket betereljék. Ez ma az egyházi üzlet, az új istenségek mindent elvesznek, még a lelkeket is.

Kérdés: Láttál-e olyan szentképet Jézusról Afrikában, ahol Jézus nem fehér volt? (Jézus közel-keleti típus volt). Miért?

Mit gondolsz mi a csoda? Csoda-e, ha valaki viszszanyeri a szaglását, vagy inkább az eget és a föld te-

remtése az? Az ízek újbóli érzékelése-e a csoda, vagy az élet teremtése, a növények, állatok és az ember megalkotása az? Ha tudod a választ, tekints ki az ablakodon és ott van száz bizonyíték az igazi csodára.

Most essék pár szó a muszlimokról is! Tisztában vagyunk vele, hogyan terjedt az iszlám a fekete lakosság között? Részben a gazdag kereskedők nemes tettei vonzották őket, de a legtöbb muszlim eredendően fejedelmeként érkezett a feketék földjére. Igen! Egyszer eljön az igazság pillanata és be kell vallani tetteinket! Az iszlám nevének megtisztítása érdekében Isten bocsánatát kell kérnünk azért, ami az iszlám nevében történt.

A „church business”-be (egyházi üzlet) az iszlám is beszállt. Az 1980-as, 90-es években számos muszlim szervezet és magánszemély alapított mecseteket, vallási központokat a világ minden részén, így Afrikában is. Ez volt az az időszak, amikor különböző muszlim társaságok, formációk bőséges pénzadományokhoz juthattak közel-keleti forrásokból abban a reményben, hogy azt a hit útjára fordítják. Azonban a pénzek egy része nem a hitet szolgálta, hanem olyan tőkév alakult át, amellyel egyéni üzleteket indítottak. E pénz alapozott meg számos bányát, gyárat, de abban is segített, hogy gazdájuk a fekete-gazdaság és piac meghatározó szereplője legyen.

A fenti gondolatmenettel igyekszem kifejezni, hogy Isten a maga dimenziójában hitet adott az embernek. E hithez különböző utakon, vallásokon keresztül juthatunk, de ahogy megjelennek az egyházak, amelyek már emberi dimenziót jelentenek, ott a vallások emberi dimenziók kiszolgálóivá válnak és a hittel magával fordulnak szembe. Afrika jól láttatja velünk e tendenciát. Az emberekkel együtt tűnik el a spirituális érték és veti meg lábát a materiális érdek, időnként vallási köntösbe burkolózva.